

Regionaal actieplan Jeugdwerkloosheid (AJW), eindrapportage per 1 februari 2015

1. Inleiding:

In 2013 heeft Haarlem, als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland/IJmond een actieplan ingediend ter bestrijding van jeugdwerkloosheid. Het Rijk heeft dit plan goedgekeurd en een bijdrage toegekend van € 438.000,- voor het laatste kwartaal van 2013 en geheel 2014. De regiogemeenten en uitvoeringsorganisaties UWV, Paswerk en IJmond Werkt participeren in het plan en zorgen voor de cofinanciering (ook via personele inzet). Totaal aan financiële middelen is €627.000,-. Binnen het plan zijn drie doelgroepen te onderscheiden waarvoor diverse middelen worden ingezet.

- A. Focus 1 is gericht op werkzoekende jongeren met een startkwalificatie.
- B. Focus 2 is gericht op jongeren met en zonder startkwalificatie.
- C. Focus 3 is gericht op jongeren zonder startkwalificatie die extra begeleiding nodig hebben.

Doel van dit stuk is om inzichtelijk te maken wat de resultaten zijn van de middelen die zijn ingezet bij de drie genoemde doelgroepen en of deze succesvol zijn.

2. De doelgroepen

A. Focus 1, intensivering van bemiddeling naar werk

Gericht op werkzoekende jongeren met startkwalificatie

- Bemiddeling door jongerenadviseurs: Er zijn dit jaar drie extra jongerenadviseurs aangetrokken (naast de reguliere inzet van drie jongerenadviseurs) die zich specifiek richten op de bemiddeling van jongeren naar werk.

Inzet middelen € 180.000,-

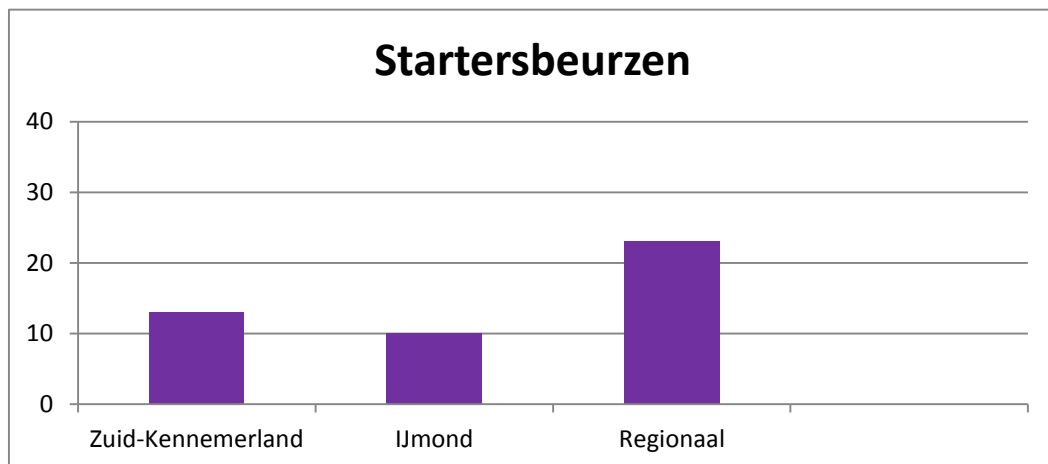
Een middel dat de adviseur kan inzetten is de jongerenvoucher (zie focus 2 toelichting)

Doel is om 200 jongeren te bemiddelen tijdens de looptijd van het AJW.
Tijdens de looptijd van het actieplan zijn 58 jongeren bemiddeld (zonder jongerenvoucher).

- Startersbeurzen: De arbeidsmarktregio maakt het aantrekkelijk voor werkgevers om werkervaringsplaatsen aan te bieden. Dit wordt gedaan door de werkgever een vergoeding te betalen voor de begeleiding van de jongere. De regio heeft zich per 26 mei 2014 aangesloten bij de Startersbeurs die de administratieve afhandeling verzorgt voor 40 beurzen. Tevens biedt de Startersbeurs een digitaal platform waar werkgevers hun vacature kunnen plaatsen en jongeren -wanneer zij een werkgever hebben gevonden- zich kunnen inschrijven. Het initiatief om een werkervaringsplaats te vinden ligt bij de jongere. Omdat er voor de Startersbeurs is gekozen,

waar extra kosten aan zijn verbonden, is het doel bijgesteld van 50 naar 40 om binnen de geraamde kosten te blijven.

Doel is om 40 werkervaringsplaatsen aan te bieden.
Er zijn tijdens de looptijd van het contract met de Startersbeurs 23 werkervaringsplaatsen gecreëerd met de Startersbeurs.

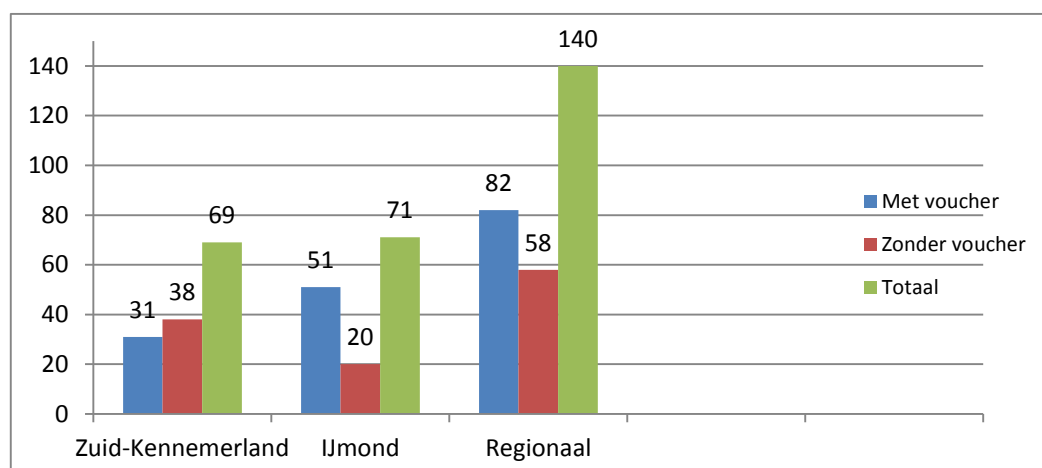
Inzet middelen: € 147.500,-

B. Focus 2, stimuleren werkgevers en scholingsadviezen

Gericht op jongeren met en zonder startkwalificatie

- Bemiddeling door jongerenadviseurs: Bovengenoemde adviseurs nemen ook de bemiddeling van jongeren met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en jongeren zonder startkwalificatie voor hun rekening. Zij hebben de mogelijkheid om -met MBO jobcoach/BPV coördinator- jongeren vouchers te verstrekken.
- Jongeren vouchers: De regio maakt het voor werkgevers aantrekkelijk om jongeren een plek in hun bedrijf aan te bieden. Dit wordt gedaan door het aanbieden van een 'jongerenvoucher'. De werkgever ontvangt een vergoeding van € 2000,- (na afloop) wanneer hij een jongere een arbeidscontract aanbiedt van 6 maanden en de jongere hiermee uitkeringsonafhankelijk wordt. Wanneer de werkgever een jongere een BBL-plek aanbiedt ontvangt hij (na afloop van de afgesproken periode) een vergoeding van € 1000,-.

Doel is om 100 jongeren met een jongerenvoucher bij een bedrijf te plaatsen.
Tijdens de looptijd van het actieplan zijn 82 vouchers uitgegeven, waarvan 24 voor een BBL-plek.

Inzet middelen € 170.000,-

- **RMC-scholingsadviezen:** Alle jongeren van 23-27 jaar die zich melden voor een uitkering worden doorverwezen naar het RMC voor een scholingsadvies.

Doel is om 200 jongeren (buiten de reguliere doelgroep) van 23-27 jaar een scholingsadvies te geven. Deze aanpak is zo succesvol gebleken dat gaandeweg de doelstelling is bijgesteld naar 300. Dit aantal is ruimschoots gehaald. Tijdens de looptijd van het actieplan zijn 422 adviezen gegeven. Ook is tijdens het actieplan een nazorgonderzoek geïnitieerd.

Tijdens het actieplan is een extra kwalitatieve maatregel ingezet. Er is een steekproef gehouden door bij 10% van de jongeren te onderzoeken wat er met het advies is gedaan. Gebleken is dat bij de onderzochte jongeren 80% geen uitkering heeft ontvangen of soms tijdelijk een uitkering heeft gehad ter overbrugging.

Inzet middelen € 50.000,-

C. Focus 3

Gericht op jongeren zonder startkwalificatie die extra begeleiding nodig hebben

- Focus 3 richt zich op de jongeren zonder startkwalificatie die door multiproblematiek extra kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt. Voor deze jongeren wordt de expertise van Perspectief ingezet. Doel is om voor 70 jongeren een traject in te zetten met als resultaat dat de jongeren een vervolgopleiding doen, een stageplek hebben of worden geplaatst.
Onderverdeling:
15 jongeren volgen uitgebreid Perspectieftraject,
25 jongeren uit Entreeopleiding komen op stageplekken met begeleiding en
30 jongeren worden met begeleiding bemiddeld naar reguliere bedrijven.

Tijdens de looptijd van het actieplan is voor 60 jongeren een traject ingezet;
 15 jongeren volgen een uitgebreid traject
 15 (van de 25) jongeren hebben een stageplek
 30 jongeren zijn of worden naar reguliere bedrijven begeleid en

Doel is om voor 70 jongeren een traject in te zetten. Tijdens de looptijd van het actieplan volgen 60 jongeren een traject.

De werkzaamheden van Perspectief worden in 2015 voortgezet met onderwijsgeld, ESF-subsidie en aanvullende gemeentegelden.

Inzet middelen € 100.000,-

Extra regionale maatregelen Plan van aanpak 2013- 2014	Ambitie aantal jongeren	Gerealiseerd
	620	645
Focus 1: Intensivering van de bemiddeling van school naar werk voor jongeren met startkwalificatie	250	81
Focus 2: Loonkosten/stimuleringsubsidies en vouchers voor werkgevers	100	82
Scholingsadviezen voor jongeren met en zonder startkwalificatie	200	422
Focus 3: Jongeren zonder startkwalificatie die extra begeleiding nodig hebben	70	60

3. Uitvoering

Het project is afgerond en het grootste deel van de ingezette middelen stopt daadwerkelijk omdat de financiering van de jeugdwerkloosheid door de rijksoverheid wordt beëindigd:

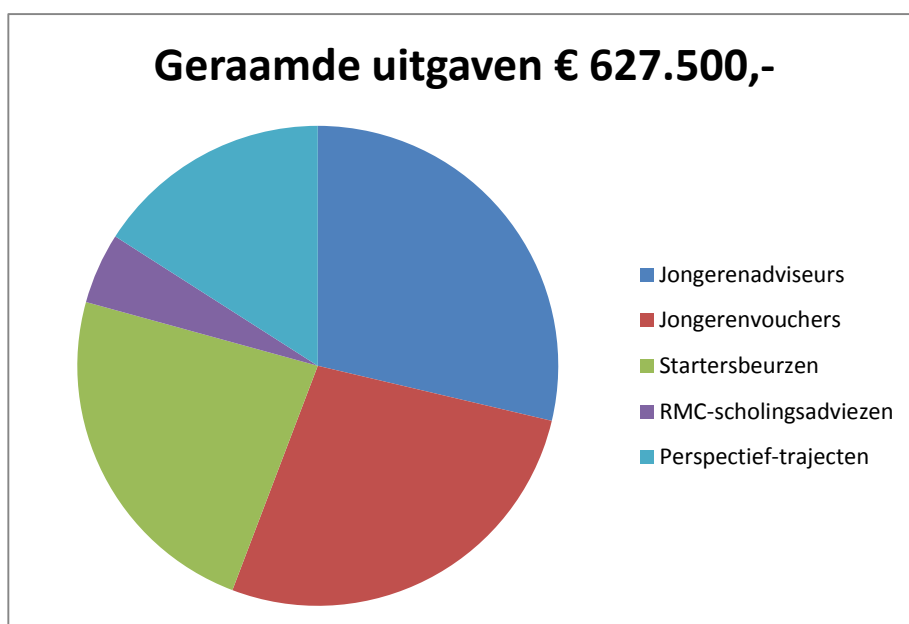
- De jongerenadviseurs zijn tot en met 31 december ingezet. De werkzaamheden worden geïntegreerd binnen de reguliere taken.
- Alle RMC- scholingsadviezen voor jongeren buiten de reguliere doelgroep zijn gegeven. Inzet is dat gemeenten deze adviezen zolang de RMC regelgeving door de rijksoverheid niet is aangepast, uit ander budget bekostigen.
- De Perspectief-trajecten zijn ingezet. De werkzaamheden van Perspectief worden in 2015 voortgezet met onderwijsgeld, ESF-subsidie en aanvullende gemeentelijke middelen.
- Een deel van de ingezette trajecten zal 2015 in de uitvoering doorlopen binnen het beschikbare budget.
- Jongeren vouchers zijn aangevraagd tot met 31 december 2014. Uitbetaling volgt 6 maanden later.

- Het contract met de Startersbeurs loopt tot juni 2015. Tot die tijd kunnen jongeren zich inschrijven bij de Startersbeurs. Salarisbetalingen volgen 3 maanden na het starten bij een werkgever.

4. Financieel

Niet al het geld van het actieplan is in 2014 uitgegeven. Reden hiervoor is gelegen in het feit dat:

- De jongerenvouchers worden ingezet sinds maart 2014. Uitbetaling aan de werkgevers volgt na afloop van de afgesproken periode van 6 maanden dat de jongere bij de werkgever in dienst is. Jongerenvouchers kunnen tot en met 31 december worden aangevraagd, de laatste uitbetalingen volgen medio 2015 waarvoor een verplichting is gemaakt.
- Niet alle vouchers zijn ingezet.
- De Startersbeurs is per eind mei 2014 ingezet. De betaling aan de werkgevers loopt via de notaris die hiervoor een voorschot ontvangt. Dit gebeurt in drie termijnen. Voor de laatste factuur is een verplichting aangemaakt. Wanneer de beurzen niet worden gebruikt zullen de salariskosten van die beurzen teruggestort.

Inzet	Geraamd	Totaal uitgaven t/m 2015	restant na afloop project
Jongerenadviseurs	€ 180.000	€ 140.102	€ 39.898
Jongerenvouchers	€ 170.000	€ 140.000	€ 30.000 ^{*1}
Startersbeurzen	€ 147.500	€ 147.500	€ -
RMC-scholingsadviezen	€ 30.000	€ 50.000	€ -20.000 ^{*2}
Perspectief-trajecten	€ 100.000	€ 97.730	€ 2.270
Overige kosten	€ -	€ 1.530	€ - 1.530 ^{*3}
Totaal	€ 627.500	€ 576.862	€ 50.638

^{*1}: Dit bedrag is berekend op de 82 aangevraagde vouchers:

58 arbeidscontract:	116.000,-
24 BBL vouchers:	24.000,-
Totaal:	140.000,-

Uitbetaling volgt nadat de jongere 6 maanden in dienst is, een groot deel volgt daarom in 2015.

*²: De uitgaven voor de RMC-adviezen zijn tijdens de uitvoering bijgesteld wegens het hogere aantal jongeren dat zich heeft gemeld dan verwacht. Deze extra kosten worden gefinancierd binnen het totale beschikbare budget.

*³: Binnen het actieplan was geen reservering gemaakt voor onvoorziene uitgaven.

5. Conclusies

- Het project JWA heeft partijen nader tot elkaar gebracht, door de aanpak van de jeugdwerkloosheid is een intensievere samenwerking in de regio ontstaan. Het wordt als winst gezien dat de verschillende betrokken partijen elkaar op regelmatige basis treffen.
- De inzet op kansrijke jongeren in focus 1 heeft niet het beoogde resultaat opgeleverd; het aantal bemiddelde jongeren blijft achter bij de verwachtingen. Ook het aantal startersbeurzen dat is aangevraagd door jongeren met een startkwalificatie loopt achter bij de verwachting. Bemiddeling bij jongeren met tussenkomst van een jongerenadviseur blijkt veelal een intensief traject te zijn. Het blijkt dat kansrijke jongeren zich niet melden bij de jongerenadviseurs, veelal vinden zij zelf hun weg. Vaak gaat om jongeren die meer begeleiding nodig hebben en waarbij het basisniveau om te solliciteren laag is. De jongeren zijn intensief begeleid, te beginnen bij het maken van een degelijk CV en hebben een intensieve sollicitatietraining gekregen. Daarbij zijn de jongerenadviseurs niet de gehele periode van het project actief geweest omdat ze later zijn aangesteld.
- Het grootste gedeelte van het budget voor de jongeren vouchers is benut en van de vouchers van kan gezegd worden dat het voor het Werkgeversservicepunt en de jobcoach op het MBO een goed instrument is om de werkgever te enthousiasmeren en over de streep te trekken om een jongere in dienst te nemen. Gebleken is dat ruim 75% van de jongeren na afloop van de afgesproken periode van 6 maanden kan blijven.
- Een duidelijke en sterke aanpak van de doelgroep die een uitkering aanvraagt door het geven van scholingsadviezen is een succes en heeft een preventieve werking op werkloosheid en uitkeringsafhankelijkheid. Uit een steekproef die in het kader van de nazorg is uitgevoerd, is gebleken dat 75% van de jongeren geen uitkering aanvraagt en een aantal jongeren slechts tijdelijk een uitkering heeft ontvangen. De RMC-scholingsadviezen voor deze doelgroep (> 23 jr. en < 23 jr. met startkwalificatie) vallen niet binnen de wettelijke reguliere taak. Wanneer we deze uitvoering willen voortzetten zullen hiervoor middelen beschikbaar gesteld moeten worden.
- De inzet op focus 3 laat een goed resultaat zien met bijna alle plaatsingen gerealiseerd van de ten doel gestelde 70. Een goede blijvende aanpak voor deze doelgroep kan een groot effect opleveren, zowel in preventieve als financiële zin. Trajecten via Perspectief worden voortgezet met onderwijs gelden, ESF- subsidie en aanvullende gemeentegelden.
- Gezien het aantal startersbeurzen dat nog beschikbaar is, is het advies dit instrument te koppelen aan de nieuwe doelgroep vanuit de Participatiewet. Zo wordt er ook een koppeling

gemaakt met focus 3, de focus / doelgroep waar een goed resultaat is behaald. Via de Startersbeurs is het mogelijk werkervaring op te doen met behoud van uitkering (de verdiensten worden in mindering gebracht op de uitkering). Het is heel goed mogelijk dat hogeropgeleide Wajongers gebruik maken van de Startersbeurs. Aangezien er werkervaringsplaatsen zijn opgenomen in de re-integratieverordening als instrument, is het advies, ook gezien het restant startersbeurzen, de bestaande inkoop op te maken en daarna in te bedden in de re-integratieproducten.

6. Landelijke aanpak ten opzichte van de aanpak Zuid-Kennemerland

In het voorjaar 2015 is een landelijke meting uitgevoerd door Panteia die de aanpak van de 35 arbeidsmarktregio's in beeld heeft gebracht. Een aantal belangrijke conclusies is hieronder beschreven. Voor de volledige beschrijving van de aanpak in de verschillende regio's wordt verwezen naar het bijgevoegde rapport van Panteia. De onderstaande conclusies beschrijven de aanpak van de verschillende regio's ten opzichte van de aanpak van de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland.

- Wat opvalt is dat de **regio's** als uitgangspunt uiteenlopende vormen van samenwerking hanteren. In sommige regio's is er met recht sprake van een regionale aanpak jeugdwerkloosheid, terwijl het in andere regio's op subregionaal niveau is belegd of decentraal, per gemeente. Ook de rol van de centrumgemeente kan verschillen: in sommige gevallen heeft deze een sterke rol in het ontwerp en de uitvoering van de aanpak, terwijl er in andere gevallen meer samenwerking is met regiogemeenten. Voor de **regio Zuid-Kennemerland** kan gezegd worden dat deze grote waarde hecht regionale samenwerking.
- Bij ca. 40% van de regio's was sprake van een doorlopende aanpak gericht op de bestrijding van jeugdwerkloosheid. Deze regio's hadden dus ook voordat het Rijk extra middelen beschikbaar stelde al een regionale aanpak en konden de regio's hun bestaande aanpak intensiveren. Voor **Zuid-Kennemerland** gold dat er geen echte regionale aanpak was door personele wisselingen. Hier zijn de middelen ingezet om een dergelijke regionale aanpak op te bouwen die kan worden voortgezet wanneer de middelen zijn uitgeput.
- Over het algemeen ligt er in de **regio's** een sterke nadruk op projecten en instrumenten die gericht zijn op uitstroom, maar enkele regio's kiezen er expliciet om zich te richten op het verkleinen van de instroom in de uitkering of op het arbeidsfit maken en houden van de jongeren. Dat geldt ook voor de regio **Zuid-Kennemerland** door het geven van scholingsadviezen aan jongeren die niet binnen de reguliere doelgroep horen. Het geven van scholingsadviezen heeft een preventieve werking op werkloosheid en uitkeringsafhankelijkheid.
- Daarin zijn er gradaties: sommige **regio's** richten zich op jongeren die een uitkering ontvangen, terwijl andere zich op een nog specifiekere doelgroep richten zoals moeilijk leerbare jongeren of voortijdig schoolverlaters. De meeste regio's, zo **ook Zuid-Kennemerland** kiezen voor een combinatie. Er is gekozen voor een aanpak gericht op kansrijke jongeren, jongeren met en zonder startkwalificatie en jongeren zonder startkwalificatie die extra begeleiding nodig hebben.

- Bij de eerste meting bleek dat in de meeste **regio's** vouchers en subsidies goede instrumenten zijn om hogere aantallen plaatsingen te genereren: het is een relatief helder instrument dat eenvoudig is in te zetten door een regio. Dit gold ook voor de **regio Zuid-Kennemerland**. Op deze manier werd aangesloten op de reguliere dienstverlening en kon worden aangesloten op de kracht van het bestaande werkgeversnetwerk.